

Nordatlantiske
FILMDAGE

30. sep—10. okt 2021

N
B Nordatlantens
Brygge

**DEN ISLANDSKE BØLGE
JÓHANN JÓHANNSSON
RIGSFÆLLESSKABET PÅ FILM
FÆRØSKE FRISTELSER
KORTFILMSPERLER
AQUARELA**

VELKOMMEN

Det er med lige dele glæde og stolthed, at vi kan præsentere programmet for den femte udgave af vores årlige filmfestival Nordatlantiske Filmdage.

I år sætter vi særlig fokus på den regulære bølge af originale islandske spillefilm, der i det forgangne årti har gjort det særdels godt på de internationale filmfestivaler og givet alle os filmelskere mageløse og tankevækkende biografoplevelser.

Sideløbende præsenterer vi en miniserie om rigsfællesskabet, der byder på forskellige filmiske tilgange til rigsfællesskabet og spændende gæster til at drøfte dem. Vi har også færøske fristelser på programmet, hvor vi fejrer festivalhittet *Skál* og den nye færøske spillefilm *111 good days*, og hvor vi ydermere præsenterer en intimkoncert med den unge stjerne-sanger Greta Svabo Bech.

Som vi lovede sidste år, byder vi også på en ekstravisning af den stor-slåede dokumentarfilm *Aquarela*, og i samarbejde med Copenhagen International Film Festival viser vi også grønlandske og færøske kortfilm ved et særarrangement.

Programmet byder således på otte spillefilm, seks dokumentarfilm og syv kortfilm, og de i alt 21 titler præsenteres ved 16 unikke arrangementer med en perlerække af gæster. Tre af filmene vises også i Øst for Paradis i Århus den 2. til 4. oktober, og i Cinemateket i København er vi desuden medarrangør på to grønlandske serier her i efteråret. På Nordatlantens Brygge ser vi frem til 11 dage med unikke filmoplevelser fra det høje nord – tilsat oplæg, instruktørbesøg og debat.

Velkommen til Nordatlantiske Filmdage 2021

Birgir Thor Møller

Festivalleder, Nordatlantiske Filmdage

Karin Elsbudóttir

Direktør, Nordatlantens Brygge

NORDATLANTISKE FILMDAGE

NORDATLANTENS BRYGGE

Strandgade 91
Christianshavn
1401 Kbh. K
Tlf. 3283 3700
www.nordatlantens.dk

PRESEKONTAKT

birgir@bryggen.dk

AFVIKLINGSTEKNIK

Jespers Rejsebiograf

DESIGN

Stereo Associates

FORSIDE

VIRGIN MOUNTAIN / FÚSI, s. 6

BILLETTER

60 kr.

Online billetsalg via

www.nordatlantens.dk/filmdage

STØTTE OG SAMARBEJDSPARTNERE

Nordatlantiske Filmdage er støttet af Det Danske Filminstitut, Nordens Institut i Grønland og Islands Ambassade og præsenteres i samarbejde med Grønlands Repræsentation, Færøernes Repræsentation, Cinemateket, FILM.GL, Det færøske Filminstitut (Filmshúsið), Islands Filmarkiv, Icelandic Film Centre og Øst for Paradis.

Nordens Institut
i Grønland

Islands ambassade

NORDATLANTISKE FILMDAGE 2021

- 04 DEN ISLANDSKE BØLGE**
- 15 JÓHANN JÓHANNSSON**
- 18 RIGSFÆLLESSKABET PÅ FILM**
- 24 FÆRØSKE FRISTELSER**
- 28 KORT OG GODT**
- 29 AQUARELA**
- 30 FILMFESTIVAL I PAKHUS**
- 31 HVOR ER GRØNLAND?**

Filmserie:

DEN ISLANDSKE BØLGE

Islandsk film har oplevet en regulær opblomstring op gennem 2010'erne, både med en generelt støt stigende filmproduktion og et lige så støt stigende antal originale filminstruktører, der gør det usædvanligt godt på alverdens filmfestivaler.

Internationalt har islandsk film især markeret sig med skæve og lavmælt underfundige beretninger om særegne eksistenser, der prøver at finde fodfæste i tilværelsen. Desuden har der været flere hverdags- og familiedramaer, der skildrer samtiden og samfundsudviklingen i en skarp optik og ofte med et tragikomisk blik på livets små og store komplikationer.

I løbet af årtiet oplevede også krimigenren en stor fremgang, både på tv og i biograferne, ligesom både dokumentar- og kortfilmproduktionen blev styrket med succes til følge. Vi har imidlertid valgt at holde fokus på de spillefilm, der har markeret Island på festivalerne og i de biografer, der hylder den art cinema-tradition, som de prisvindende film er støbt af.

At udvælge syv film fra et så rigt filmår har været svært. Og du vil helt sikkert savne indtil flere titler, for mange af nutidens islandske film vises i danske

biografer. Men valget er truffet og inkluderer både film, der ikke har været i dansk biografdistribution (*Either Way*, *The Deposit* og *Last and First Men*) og en fornyet mulighed for at se – eller gense – de mesterlige *Virgin Mountain*, *Kvinde på krigsstien*, *En hvid*, *hvid dag* og *Echo*.

Serien præsenteres i samarbejde med Islands Ambassade og byder også på filmintroduktioner ved filmlektor Peter Schepelern, anmelder Nanna Frank Rasmussen og filmdagenes Birgir Thor Møller – og samtaler med instruktørerne Rúnar Rúnarsson, Ásthildur Kjartansdóttir og Benedikt Erlingsson. Derudover kommer fotograf Sturla Brandth Grøvlen, når vi afslutningsvis hædrer Jóhann Jóhannsson (1969-2018) med særvisning af hans posthume værk *Last and First Men*.

Torsdag 30. sept kl. 20

ECHO / BERGMÁL

Årets festival åbnes med mesterligt og lige så skarpt som bittersødt portræt af livet i det moderne Island. Mød instruktør Rúnar Rúnarsson og nyd et glas vin efter visningen.

Det er adventstid, og imens islændingene forbereder sig til julen, rammer en særlig atmosfære landet og spreder både begejstring og bekymring. Langt ude på landet står en forladt gård i flammer. På en skole synger et børnekor julesange, og i en dagligstue spiller en datter klaver for sin far, men overrumples af sin papsøster. På et museum skændes en mor med sin eksmand i telefon, og på et plejehjem spises julemiddagen i stilhed.

Gennem 56 scener, der udfoldes som unikke og visuelt stærke tableauer, tegner *Echo* et svidende skarpt, svimlende smukt og samtidig ømt portræt af det moderne samfund.

Festivalåbning

Rúnar Rúnarsson har tidligere instrueret de prisvindende fim *Volcano* og *Sparrows*. *Echo* nåede kun lige at få dansk premiere og høste fornemme anmelderroser, før Danmark blev lukket ned i december 2020. Og vi ser frem til at åbne filmdagene og give dig en enestående mulighed for at se filmen, som vi drøfter med instruktøren efter visningen. Efter arrangementet byder Islands Ambassade på en forfriskning.

Arrangementet
Filmen (79 min.) har danske tekster.
Arrangementet (inkl. introduktion og samtale) varer 110 min.

Instruktion Rúnar Rúnarsson
Fotograf Sophia Olsson
Klip Jacob Schulsinger
Lyddesign Gunnar Óskarsson
Komponist Kjartan Sveinsson
Producer Live Hide, Lilja Ósk Snorradóttir, Rúnar Rúnarsson
Dansk distribution Øst for Paradis

Lørdag 2. okt kl. 14

VIRGIN MOUNTAIN / FÚSI

Dagur Káris originale, underfundige og hjertevarme spillefilm. Med introduktion ved Peter Schepelern.

Fúsi er 43 år og bor hjemme hos sin mor. Han er en godhjertet, men også lidt naiv kæmpe af en ener, der finder tryk i hverdagens rutineprægede liv. Et gavekort til et dansekursus vander imidlertid op og ned på hans tilværelse, og den tager indtil flere uventede drejninger i den fængslende film, hvis melankolske grundtone balanceres med en skæv, lavmælt humor.

Instruktør Dagur Kári er aktuell med HBO-tv-serien *Velkommen til Utmark* og har tidligere instrueret spillefilmene *Nói albinói*, *Voksne mennesker* og *Det gode hjerte*, der alle kombinerer tør ironi med empati i deres originale outsiderberetninger, ligesom den mesterlige *Virgin Mountain* (2014), der bl.a. vandt Nordisk Råds Filmpris 2015.

Med introduktion

Filmen introduceres af Peter Schepelern, der er lektor emeritus, Ph.d. i Film- og Medievidenskab ved Københavns Universitet, filmskribent, foredragsholder og forfatter til en lang række filmbøger.

Arrangementet
Filmen (93 min.) har danske tekster.
Arrangementet (inkl. introduktion)
varer 115 min.

Instruktion/manus Dagur Kári
Medvirkende Gunnar Jónsson, Ilmur Kristjánsdóttir
Fotograf Rasmus Vidbæk
Klip Olivier Bugge Coutté, Andri Steinn Guðjónsson, Dagur Kári
Komponist SlowBlow
Producere Baltasar Kormákur, Agnes Johansen
Co-producere Bo Ehrhardt, Mikkel Jersin
Dansk distribution SF-film

Mandag 4. okt kl. 20

EN HVID, HVID DAG / HVÍTUR, HVÍTUR DAGUR

Hlynur Pálmason's gribende og æstetisk fascinerende film om sorg, hævn og kærlighed. Med introduktion ved Politikens filmskribent Nanna Frank Rasmussen.

I en afsidesliggende islandsk by fatter en pensioneret politichef mistanke om, at en mand fra byen skulle have haft en affære med hans hustru, der for ganske nylig døde i et trafikuheld. Gradvist besættes han af ønsket om at finde sandheden. Det medfører, at han ikke blot udsætter sig selv for fare, men også sine allernærmeste.

En hvid, hvid dag er en gribende, varm og æstetisk dybt fascinerende film om sorg, hævn og ubetinget kærlighed. Den er instrueret af Hlynur Pálmason, kunstner og filminstruktør, der blev uddannet fra Den Danske Filmskole og fik sit gennembrud med den danske film *Vinterbrødre*.

Politikens filmskribent og anmelder Nanna Frank Rasmussen mødte Hlynur Pálmason i Island under filmoptagelserne og introducerer filmen.

Arrangementet
Filmen (109 min.) har danske tekster.
Arrangementet (inkl. introduktion)
varer ca. 130 min.

Instruktion/manus Hlynur Pálmason
Medvirkende Ingvar E. Sigurðsson, Ída Mekkín Hlynisdóttir
Fotograf María von Hausswolff
Klip Julius Krebs Damsbo
Musik Edmund Finnis
Producer Anton Máni Svansson
Dansk distribution Øst for Paradis

Onsdag 6. okt kl. 16.45

EITHER WAY / Á ANNAN VEG

Underfundig, skæv og stilsikker film om umage par på den islandske landevej. Med introduktion om den islandske filmbølge ved filmdagenes Birgir Thor Møller.

En sommer i midten af 1980'erne arbejder Finn og Alfred med at male striber på landevejen i en nordlig afkrog af Island. Der er stort set ingen trafik, og det umage makkerpar har kun hinandens selskab i det øde landskab. Med små og stilsikre armbevægelser skildrer den underfundige, skæve og smukt fotograferede film, hvordan de to – gennem de oplevelser, der venter dem på vejen – gradvis nærmer sig hinanden.

Filmens instruktør Hafsteinn Gunnar Sigurðsson kendes også for *Paris of the North* og *Under træet*, og hans originale film *Either Way* indskrev ham i den art cinema-tradition, der i 2010'erne bragte overraskende mange islandske film til alverdens festivaler og biografer. Bliv klogere på den islandske filmbølge, når filmdagenes kurator Birgir Thor Møller introducerer filmen.

Arrangementet
Filmen (84 min.) har engelske tekster.
Arrangementet (inkl. introduktion)
varer ca. 110 min.

Instruktion/manus Hafsteinn Gunnar Sigurðsson

Medvirkende Sveinn Ólafur Gunnarsson, Hilmar Guðjónsson, Þorsteinn Bachmann

Kamera Árni Filippuson

Klip Kristján Loðmfjörð

Producere Árni Filippuson, Davíð Óskar Ólafsson, Hreinn Beck, Sindri Páll Kjartansson, Tobias Munthe, Theo Youngstein.

Ikke i dansk distribution

Torsdag 7. okt kl. 20

THE DEPOSIT / TRYGGÐ

Stærk og tankevækkende islandsk spillefilm om tre kvinder, kultur møder og integrationsudfordringer. Mød instruktør Ásthildur Kjartansdóttir.

Journalisten Gisella er i økonomisk knibe. Alligevel kvitter hun sit job i sensationspressen og påtager sig i stedet at skrive om uhumske boligforhold blandt Reykjavíks immigranter. Af pengemangel, forklædt som idealisme, udlejer hun samtidig to værelser til et par indvandrerkvinder, hvoraf den ene har en datter.

Umiddelbart er bofælleskabet til gavn for alle. Men det nye hverdagsliv byder også på udfordringer og Gisella føler sig mere og mere presset. Ásthildur Kjartansdóttir film er baseret på Auður Jónsdóttirs roman *Depositum* og giver et skarpt og tankevækkende portræt af kultur møder og magtforhold i et fælleskab, hvor nogle er mere lige and andre.

Arrangementet
Filmen (89 min.) har engelske tekster.
Arrangementet (inkl. instruktørsamtale) varer ca. 115 min.

Instruktion/manus Ásthildur Kjartansdóttir

Medvirkende Elma Lisa Gunnarsdóttir, Enid Mbabazi, Raffaella Brizuela Sigurðardóttir, Claire Harpa Kristinsdóttir

Fotograf Ásgrímur Guðbjartsson

Klip Andri Steinn Guðjónsson

Komponist Kira Kira

Producere Eva Sigurðardóttir, Ásthildur Kjartansdóttir

Ikke i dansk distribution

Søndag 10. okt kl. 17

KVINDE PÅ KRIGSSTIEN / KONA FER Í STRÍÐ

Original og livfuld film om handlekraftig islandsk kvinde i radikal klimakamp. Mød instruktør Benedikt Erlingsson efter visningen.

På overfladen er Halla en harmløs korleder. Hun er imidlertid også i al hemmelighed en effektiv økokriger, der går radikalt til værks i sine angreb på den industri og de politikere, der truer med at ødelægge hendes land. Men så kommer et forældreløst barn ind i ligningen, og hun må genoverveje sin metier.

Benedikt Erlingsson fik sit gennembrud med *Om heste og mænd* (Nordisk Råds Filmpris 2014). I *Kvinde på krigsstien* (Nordisk Råds Filmpris 2018) er menneskets relation til naturen atter i centrum, men nu fra en ganske anden vinkel. Og ud over at være velskrevet, original og livfuld, så formår den prisbelønnede og anmelderroste film at takle påtrængende globale dagsordener med lige dele humor, drama og musikalitet.

Arrangementet
Filmen (100 min.) har danske tekster.
Arrangementet (inkl. instruktørsamtale) varer ca. 120 min.

Instruktion Benedikt Erlingsson
Manus Benedikt Erlingsson, Ólafur Egilsson
Medvirkende Halldóra Geirharðsdóttir
Fotograf Bergsteinn Björgúlfsson
Klip Davíð Alexander Corno
Komponist Davíð Þór Jónsson
Producere Marianne Slot, Benedikt Erlingsson, Carine Leblanc
Dansk distribution Camera Film

MED ISLAND I OPTIKKEN

Skæve og ofte lavmælt underfundige film har skabt international opmærksomhed om Island som filmnation. At kunne se Island på film har dog ikke altid været en selvfølge.

Lige siden den første biograf åbnede i Reykjavik i 1906 har islændingene været ihærdige biografgængere. Før 1980 så de imidlertid sjældent Island på film. Og når det skete, var det enten i udenlandske og især danske film eller i amatøragtige film af islandske filmpionerer.

I 1970'erne begyndte imidlertid en håndfuld nyuddannede instruktører at vende hjem til Island fra europæiske filmskoler. Og de unge ildsjæle ville ikke nøjes med den tv-produktion, som oprettelsen af Islands tv (RUV) lagde grunden til i 1966. De ville se Island i landets biografteater, der ellers var dominerede af amerikanske film.

Det islandske Alting var dog ikke umiddelbart venligt stemt. Ideen om en filmindustri i et befolkningsmæssigt så lille land virkede svagt funderet. Men presset voksede, og i 1978 kom en islandsk filmfond på finansloven.

Året efter blev tre spillefilm produceret, og den 25. januar 1980 var der biografpremiere på den første af dem, Ágúst Guðmundssons *Land og sønner*. I begyndelsen var fondsmidlerne dog så beskedne, at det blev en uundgåelig forudsætning, at publikum betalte dobbelt billetpris for at se en islandsk film

i forhold til en udenlandsk. Hvad man også gjorde. Over halvdelen af islændingene købte billet til *Land og sønner* og så dens skildring af generationskløften i den traditionelle hjemstavn, et tilbagevendende tema i den islandske film.

VIKINGER OG OUTSIDERE

Set med internationale øjne var det især Hrafn Gunnlaugssons vikingefilm *Når raven flyver* (1984), der tegnede Islands filmiske ansigt i 1980'erne. I 1990'erne samledes opmærksomheden om en række bittersøde og tragikomiske outsiderfilm af Fridrik Thór Fridriksson.

Fridriksson fik sit gennembrud med den poetiske roadmovie *Naturens børn* (1991), der blev nomineret til en Oscar. Nomineringen gav ikke en statuette til Fridriksson. Men den banede hans vej vidt og bredt, og han blev modtaget på internationale festivaler som et islandsk svar på tyske Wim Wenders, amerikanske Jim Jarmusch og de finske Kaurismäki-brødre.

Desuden skabte Fridrikssons internationale succes en ny interesse for Island som filmnation. 1990'erne blev årtiet, hvor landets unge filmindustri knyttede både økonomiske og kreative bånd til internationale partnere. Den udvikling er fortsat, og siden årtusindeskiftet har instruktører som Baltasar Kormákur og Dagur Kári lavet lige så

mange film i udlandet som hjemme i Island.

Ved årtusindeskiftet blev islandsk film ydermere styrket med en ny filmlov og i 2003 med oprettelsen af det nye filminstitut, Icelandic Film Centre, der erstattede den tidligere filmfond. Ved siden af de kulturpolitiske tiltag blev filmproduktionen også underbygget af industriministeriet, der iværksatte en refusionsordning, som tiltrak udenlandske filmprojekter, filmfolk og finanser til Islands voksende filmindustri.

Resultatet udeblev ikke, og gradvis forøgede man landets produktion fra de før gennemsnitligt tre til nu ti årlige spillefilm. Dertil kommer, at man i filmloven afsatte særlige puljer til tv-produktion, dokumentarfilm og kortfilm.

Sidstnævnte satte skub i talentudviklingen, og det høstede man frugterne af i 2010'erne. Blandt årtiets succesfulde debutanter skal i den forbindelse nævnes Rúnar Rúnarsson (*Volcano, Sparrows* og *Echo*), Hafsteinn Gunnar Sigurðsson (*Either Way, Paris of the North* og *Under træet*), Baldvin Z (*De små ting* og *Lad mig falde*) og Grímur Hákonarson (*Blandt mænd og får* og *Mælkekrigen*).

Blandt årtiets fremtrædende debutanter var også Benedikt Erlingsson, der i 2014 vandt Nordisk Råds Filmpris for sin spillefilmsdebut *Om heste og mænd* og som modtog prisen igen i 2018 for *Kvinde på krigsstien*.

PRISREGN

I 2015 gik den nordiske filmpris også til en islandsk film. Det år var det Dagur Káris *Virgin Mountain*, hvis både overraskende og rørende outsiderberetning skildres i et raffineret enkelt billedsprog og med lige dele empati og underfundig ironi. Dermed

lå filmen også smukt i forlængelse af de originale film, som Dagur Kári har instrueret, siden han debuterede og fik sit gennembrud i 2003 med *Nói albinói*.

Årtiet var i hele taget rigt på internationale priser – med 30 til 80 årlige priser og så det famøse år 2015, hvor prisregnen toppede med hele 103 internationale priser til islandske film.

Det var dog ikke kun de islandske film og instruktører, der blev hædret i 2010'erne. Komponisten Jóhann Jóhannsson modtog en Golden Globe for sin musik til James Marshs *Teorien om alting* (2014), og han blev nomineret til en Oscar to gange, før hans alt for tidlige død i 2018. I 2020 vandt komponisten Hildur Guðnadóttir Oscarstatuetten for sin musik til Todd Philips *Joker* (2019).

Tilbage til de islandske instruktører så debuterede også Hlynur Pálmason med den danske prisvinder *Vinterbrødre* (2017), som han fulgte succesfuldt op på med den islandske *En hvid, hvid dag* (2019). Og Guðmundur Arnar Guðmundsson betog publikum med sin mangfoldigt prisbelønnede spillefilmsdebut *Heartstone* (2016), hvis beretning lagde sig smukt i forlængelse af den islandske – og nordiske – tradition for stærke og vedkommende coming of age-film.

Ása Helga Hjörleifsdóttir debuterede også med en coming of age-film, *The Swan* (2018). Den handlede tillige om en ung piges oplevelser under et sommerophold på landet. Og netop film af og om kvinder havde man savnet i første halvdel af årtiet, hvor Valdís Óskarsdóttir dog skal nævnes for sin lige så vanvittige som sorthumoristiske ensemblekomedie *King's Road* (2010).

De kvindelige instruktører kom dog stærkt ind på banen i slutningen af årtiet, hvor Isold

Uggadóttir kastede et kritisk blik på immigranternes vilkår i sin eminente spillefilmdebut *And Breathe Normally* (2018) og Ásthildur Kjartansdóttir ligeledes i sin stærke spillefilmdebut *The Deposit* (2019).

DEN ISLANDSKE BØLGE

Krimien var også meget fremtrædende i 2010'erne. Faktisk var der ikke et eneste år uden en islandsk krimi eller thriller. I Danmark var der f.eks. biografpremiere på *Black's Game* (2012) og på tv kunne vi se serierne *The Valhalla Murders* og *Katla* (begge på Netflix) eller *Fanget – en morder iblandt os* og *Stella Blómkvist* (begge på DR). I Hollywood genindspillede Baltasar Kormákur den islandske smugler-thriller *Reykjavík Rotterdam* (2008), der i den amerikanske version fik titlen *Contraband* (2012). Samme år var Kormákur også biografaktuel med den islandske film *Dybet* om en overlever fra et skibsforslis. Hans årti gik dog især med at instruere og/eller producere broderparten af førnævnte krimier (og flere tv-serier og film), alt imens han ekspanderede sit internationalt orienterede virke og produktionsselskab Reykjavík Studios.

Man fristes ligefrem til at sige, at der har været en krimibølge. Dog ikke i samme grad som tilfældet er med bølgen af spillefilm – de såkaldte arthouse-film – der har gjort det usædvanligt godt og

markeret Island som filmnation, både på de internationale festivaler og i de arthouse-biografer, hvor de typisk får premiere. Og intet tyder på, at den bølge har lagt sig.

Vælger vi derfor at fokusere på de film – *den islandske bølge* – så har de hver især deres unikke kvaliteter såvel som nogle markante fællestræk.

Overordnet er det især skæve og bittersøde eller sorthumoristiske beretninger om ofte særegne enere. Desuden er det fortrinsvis hverdagsdramaer med et gerne tragikomisk blik for livets små og store komplikationer og et lige så skarpt blik for det bizarre i både hverdagen, omgivelserne og samfundsudviklingen. Og endelig er det udpræget filmiske beretninger, hvis stil synes at gå hånd i hånd med de fåmælte, underspillede og alligevel noget så udtrykksfulde enere, som filmene skildrer.

Og deri ligger nok en af filmenes – og bølgenes – største styrker. For selvom de handler om lidt aparte enere, så fortæller de samtidig skæbnehistorier, som både henvender sig til og rører os alle. Den kombination af filmisk originalitet og fængslende fortællinger er øjensynligt langt fra det værste udgangspunkt, en film kan have. Og heldigvis peger intet på, at hverken tilværelsens eller Islands afkroge er udtømte inspirationskilder. Derfor kan man ikke have andet end store forventninger til de filmoplevelser, vi har i vente fra Island.

Echo

Søndag 10. okt kl. 20

LAST AND FIRST MEN

Vi hædrer Jóhann Jóhannsson med særvisning af hans post-hume filmværk. Fotograf Sturla Brandth Grøvlen introducerer filmen og Islands ambassade byder på et glas efter visningen.

I det tidligere Jugoslavien opførte man nogle enorme monumenter, der på vegne af socialismen skulle række langt ind i fremtiden til vidne om samfundets avancerede stadie. I dag står de futuristiske og svimlende betonformer i stedet tilbage som vidner om noget, der engang var.

Komponisten Jóhann Jóhannssons svanesang som kunstner er et bjergtagende studie i abstraktion, baseret på de kolossale ruiner og på den britiske filosof Olaf Stapledons bog *Last and First Men*, som Tilda Swinton på lydsiden læser uddrag fra, suppleret af Jóhannssons hypnotisk smukke musik. Et kunstnerisk testamente fra en visionær og savnet kunstner.

Jóhann Jóhannsson

Komponisten Jóhann Jóhannsson (1969-2018) skrev musik inden for mange genrer, bl.a. teater, tv og film. Han skrev bl.a. musik til danske film som Max Kestners *Drømme i København* og Eva Mulvads *Det gode liv*, og hans musik til *Teorien om alting* vandt en Golden Globe og blev nomineret til en Oscar. Han instruerede også kortfilmen *End of Summer* (2014) og arbejdede i årevis på *Last and First Men*, der blev færdiggjort af fotograf Sturla Brandth Grøvlen i 2020 efter Jóhannssons alt for tidlige død i 2018.

Arrangementet
Filmen (70min) har engelsk speaker.
Arrangementet varer ca. 90 min.

Instruktion/manus Jóhann Jóhannsson

Medvirkende Tilda Swinton (fortæller)

Fotograf Sturla Brandth Grøvlen

Klip Mark Bukdahl

Lyddesign Jana Irmert

Komponist Jóhann Jóhannsson, Yair Elazar Glotman

Producere Jóhann Jóhannsson, Þórir S. Sigurjónsson, Sturla Brandth Grøvlen

SOM AT DRØMME MED ÅBNE ØJNE

At se Jóhann Jóhannssons svanesang er som at drømme med åbne øjne – den apokalyptiske vision balancerer mellem et skræmmende klarsyn og fabulerende fantasier hinsides vores fatteevne.

Allerede fra åbningsbilledet er vi i et fremmed og foruroligende landskab.

Flade bakker i horisonten, et tæt, ensartet skydække, en gold og livløs verden. Gråt i gråt. Og i forgrunden, ligesom svævende over sceneriet, en betonkonstruktion, en grå monolit, der langsomt vokser i billedrammen, og som, hjulpet på vej af den anelsesfyldte musik, synes at komme til live – ikke ulig den sorte stele i Kubricks *Rumrejsen år 2001*.

Science fiction-associationen får snart yderligere næring.

"Listen patiently!" siger kvindestemmen på lydsporet. Og der er noget ved stemmens insistende tonefald, som sammen med de adstadigt fremrullende billeders tyste, postapokalyptiske alvor får os til at lytte.

Det er en stemme, der vil os noget. En stemme fra fremtiden. Nærmere bestemt fra to tusind millioner år ude i fremtiden – tæt på slutpunktet for menneskeheds historie. Og stemmen appellerer til os.

De sidste mennesker – som, antydes det, er så

forskellige fra os, at det er hinsides forestillingsevnen – har noget at fortælle os. De kan hjælpe os, men har også brug for vores hjælp.

Det er ikke blot i kraft af denne voice over-forestælling, at *Last and First Men* synes at ankomme til os fra et ukendt sted.

Filmen er også helt bogstaveligt en meddelelse fra den anden side af døden. Ophavsmanden er den islandske komponist Jóhann Jóhannsson, som i en periode boede i København og derfra flyttede til Berlin, hvor han i 2018 døde ganske uventet, blot 48 år gammel.

På det tidspunkt var han et godt stykke inde i produktionen af sin første film, baseret på en obskur science fiction-roman fra 1930 af den engelske forfatter Olaf Stapledon. Og det er filmens fotograf, nordmanden Sturla Brandth Grøvlen, som nu har fuldendt Jóhannssons essayistiske og monomant egenartede meditation over menneskeheds historie.

En historie, der i et kosmisk perspektiv er så ubetydelig som et fingerknips i uendeligheden.

Formmæssigt er *Last and First Men* lige så strengt minimalistisk, som dens implikationer er svimlende.

Billedsiden fortsætter hele vejen igennem med

Stillbillede fra 'Last and First Men' (foto: Sturla Brandth Grøvlen)

at udforske det monokrome, sterile landskab fra åbningsbilledet (angiveligt optaget omkring kommunistiske monumenter i Balkans bjerge, opført på bestilling af Jugoslaviens præsident, Tito).

Og på lydsporet høres Tilda Swintons fortællerstemme i kombination med Jóhannssons mørkt dragende musik. Det er et elegisk ocean af følelser, man kan lade sjælen svømme væk i, mens de rationelle centre i hjernen forsøger at finde fodfæste rundt om fortællingens sugende ormehuller af forskydninger i tid og rum.

Netop i disse dage har filmens opremsning af de forskellige fænomener, som hen over æonerne har truet menneskehedens eksistens – fra klimaforandringer over Solens kollision med et himmellegeme fra anden galakse til fremkomsten af en særligt ondartet mikrobe – naturligvis resonans i den aktuelle undtagelsestilstand.

Men at vurdere Jóhannssons vision ud fra et aktualitetskriterium ville svare til at læse Proust for at få opskriften på madeleinekager.

Nærmest alt ved *Last and First Men* udfordrer os.

Dens tankegods synes på en gang at komme fra fortiden og fremtiden, fra det ydre rum og fra de dybeste lag af menneskehedens kollektive bevidsthed. Og lige så fascinerende filmens hypnotiske

flow af forunderlige auditive og visuelle elementer, lige så langt fra de kendte genrekategorier synes den at befinde sig.

Forestiller man sig en konstruktion, hvor Werner Herzogs mest syrede fantasier møder Ingvar Cronhammars centnertunge, skulpturelle formsprog, som igen møder William S. Burroughs' rumaldermytologi, er man måske på sporet. Men dybest set ligner Jóhannssons svanesang ikke umiddelbart noget andet filmisk værk.

At se filmen er som at drømme med åbne øjne.

Dens visioner balancerer mellem skræmmende klarsyn og fabulerende fantasier hinsides vores almindelige fatteevne. Og det nytter ikke at lukke øjnene. Det sted, filmen taler fra, findes allerede dybt inde i os selv.

Ovenstående artikel blev skrevet ovenpå filmens Berlinale-premiere og bragt i Filmmagasinet Ekko, februar 2020.

'Last and First Men' vises ved særvisning, hvor vi hædrer Jóhann Jóhannsson, søndag den 10. oktober kl. 20.

Filmserie: RIGSFÆLLESSKABET PÅ FILM

Fire forskellige arrangementer med spændende film, gæster og hver deres vinkel på rigsfællesskabet, historisk og aktuelt.

De royale besøg i Nordatlanten fylder ganske meget i filmarkiverne. Og kongehuset har altid været populært i de nordatlantiske lande, uanset hvordan de politiske vinde ellers har blæst. Set i det lys indskrives Martin Breum og Jakob Gottschau's nye tv-dokumentar *Kongehuset på Færøerne* sig i en lang filmhistorisk tradition. Men den adskiller sig også, for her taler dronningen for første gang åbent om kongehusets rolle i det rigsfællesskab, der jævnligt udfordres.

I 1970'erne satte eksempelvis rockbandet Sumé ord på grønlændernes længsel efter frihed og medbestemmelse. Det skildres fornemt i dokumentarfilmen *Sumé - lyden af en revolution*. Og i Inuk Jørgensens poetiske dokumentarkortfilm *In the Shadow of the Tugtupite* ser vi konsekvenserne af fortidens fejlsagne planer og projekter, der nødig skulle gentages.

I Kenneth Sorentos dokumentar *Kampen om Grønland* møder vi fire grønlændere, der

fortæller om deres visioner for fremtidens Grønland, alt imens vi får et indblik i nutidens selvstændighedsdebat.

Ulla Boje Rasmussens film *Færøerne.dk* tager os med til de benhårde forhandlinger om selvstændighed, som færøske politikere og embedsmænd havde med Poul Nyrup Rasmussen-regeringen ved årtusindeskiftet. Forhandlingerne er også blevet skildret i bogen *Da Færøerne ville løsrive sig*, og vi får besøg af forfatteren, den tidligere embedsmand og nuværende politiker Sjúrdur Skaale, der var med ved forhandlingerne.

Selvstændighedsdebatten er ikke ny, men dukker jævnligt op og sætter afgørende præg på udviklingen, både i fællesskabet og dets enkelte medlemslande. Hvad den i sidste ende kan lede til er selvfølgelig uvist, men seriens film udvider vores indsigt i debatten, historisk og aktuelt.

Søndag 3. okt kl. 17

KAMPEN OM GRØNLAND

Højaktuel dokumentarfilm om grønlandske fremtidsvisioner. Mød instruktør Kenneth Sorento og co-producer Jørgen Chemnitz.

Kenneth Sorentos dokumentarfilm følger fire unge, viljestærke og dynamiske grønlandere, der alle kæmper for et bedre Grønland, men som er uenige om vejen dertil. Derigennem giver den et enestående og nuanceret billede af den aktuelle debat om selvstændighed, sprog og identitet, der præger det moderne Grønland. For hvilken kurs skal Grønlands fremtid følge? Skal landet etablere sig som selvstændig stat eller omvendt styrke dets bånd til Danmark?

De fire medvirkende hovedpersoner er Josef Tarrak-Petrussen, Tillie Martinussen, Kaaleeraq M. Andersen og Paninnguaq Heilmann. Filmen er optaget over adskillige år og udviklet af instruktør og fotograf Kenneth Sorento i samarbejde med bl.a. dens grønlandske co-producer Jørgen Chemnitz.

Kenneth Sorento og Jørgen Chemnitz besvarer spørgsmål om filmens tilblivelse og aktuelle tematik.

Arrangementet
Filmen (96 min.) har danske tekster.
Arrangementet (inkl. samtale) varer 120 min.

Instruktion Kenneth Sorento
Fotograf Kenneth Sorento
Klipper Peter Winther
Lyd Mathias Dehn Middelhart
Komponist Uno Helmersson
Producer Ulrik Gutkin
Co-producere Benedikte Bredesen, Jørgen Chemnitz
Medvirkende Josef Tarrak-Petrussen, Tillie Martinussen, Kaaleeraq M. Andersen, Paninnguaq Heilmann

Onsdag 6. okt kl. 20

FÆRØERNE.DK

Dokumentar om de færøske selvstændighedsforhandlinger med Poul Nyrup Rasmussen-regeringen ved årtusindskiftet. Mød Ulla Boje Rasmussen og Sjørður Skaale.

En gruppe færøske politikere og embedsmænd rejser ved årtusindskiftet til København for at få den danske regerings accept af den køreplan, de har lagt for vejen frem mod Færøernes selvstændighed. Traktatudkastet skulle gerne ende med et forlig, så en folkeafstemning kan afholdes på Færøerne.

Men i Danmark bliver de modtaget af en velforberedt statsminister Poul Nyrup Rasmussen, der ikke har tænkt sig at være den politiker, der bryder 600 års rigsfællesskab. Filmen blotlægger det politiske drama og tager fat om selvstændighedsproblematikken og magtforholdet mellem Danmark og Færøerne.

DEBAT

Nuværende folketingsmedlem og daværende embedsmand Sjørður Skaale var med under hele forløbet, som han har skildret i bogen *Da Færøerne ville løsrive sig*. Sjørður Skaale besvarer spørgsmål efter filmen, som introduceres af instruktør Ulla Boje Rasmussen.

Arrangementet

Filmen (78 min.) har danske tekster. Arrangementet (inkl. debat) varer ca. 115 min.

Instruktion Ulla Boje Rasmussen

Fotograf Ulla Boje Rasmussen

Klipper Anders Villadsen

Produktion Nordfilm Documentaries

Medvirkende Anfinn Kallsberg, Hogni Hoydal, Helena Dam á Neystabø, Poul Nyrup Rasmussen, Per Højgaard, Kári Durhuus m.fl.

Lørdag 9. okt kl. 17

KONGEHUSET PÅ FÆRØERNE

Færøerne, kongehuset og rigsfællesskabet er i fokus, når Jakob Gottschau og Martin Breum viser og drøfter deres nye tv-dokumentar. Oplev også sangerinden Greta Svabo Bech.

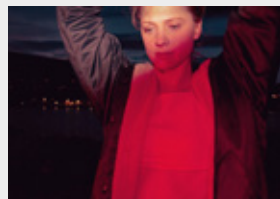
Kronprins Frederik udforsker det moderne Færøerne – kommer på dykkertur i den enestående tangskov, til havs med fiskeren og på besøg hos blandt andre sangerinden Greta Svabo Bech. Imens fortæller Dronning Margrethe – for første gang til en tv-udsendelse – om både de personlige og historiske bånd mellem kongehuset og færingerne.

Jakob Gottschau og Martin Breums tv-dokumentar (lavet til DR) viser, hvordan kongefamilien arbejder på at sikre stærke relationer til Færøerne og dermed fastholde Rigsfællesskabet. De populære kongelige besøg har i generationer været en vigtig del af denne indsats.

DEBAT OG MUSIK

Efter visningen besvarer Jakob Gottschau og Martin Breum spørgsmål fra salen, før Greta Svabo Bech afrunder arrangementet med en sang.

Arrangementet *Kongehuset på Færøerne* varer 57 min. Arrangementet varer ca. 100 min. (inkl. debat)

Greta Svabo Bech afslutter arrangementet med en sang. Oplev også en intimkoncert med hende fredag den 8. okt kl. 20.30.

Søndag 10. okt kl. 14

SUMÉ + IN THE SHADOW OF THE TUGTUPITE

Når film og musik italesætter fortid, nutid og fremtidsvisioner. Mød instruktør Inuk Jørgensen og musiker og kulturformidler Andreas Otte.

I 1970'erne sætter et ungt, politisk rockband ord på grønlandernes længsel efter frihed og medbestemmelse, og snart er landet i gang med sit første store opgør med kolonimagten Danmark. Og med sin egen selvforståelse. Dokumentarfilmen *Sumé - lyden af en revolution* (2014) skildrer historien om det legendariske orkester og giver et unikt indblik i de brydninger, der kendetegnede 1970'ernes Grønland.

Som forfilm vises den mangfoldigt prisbelønnede kortfilm fra 2020, *In the Shadow of the Tugtupite*. I et poetisk billedsprog dokumenterer filmen, hvordan fortidens fejlslagne planer og projekter har efterladt deres spor i nutidens Grønland. Og det skulle nødig gentages.

INSTRUKTØRBESØG OG OPLÆG

Instruktør Inuk Jørgensen drøfter sin kortfilm, før *Sumé - lyden af en revolution* vises med introduktion ved Andreas Otte, der er musiker, kulturforsker og formidler i Det Nordatlantiske Hus i Odense.

Arrangementet
Forfilmen (7 min.) har engelsk speak
og Sumé (76 min.) danske tekster.
Arrangementet (inkl. samtale) varer
ca. 115 min.

Modsatte side

Fra kortfilmen *In the Shadow of the Tugtupite* (Inuk Jørgensen, 2020)

Filmserie: FÆRØSKE FRISTELSER

Festivalhit, premierefilm, intimkoncert og prisbelønnede kortfilm. Årets færøske del af programmet byder på regulære fristelser.

Vi indleder serien med Maria Tørgarð og Cecilie Debells dokumentarfilm *Skál* (*Skál*). Filmen er den første, der er færdiglavet med støtte fra Norddok-puljen, som blev oprettet i 2019 for at fremme filmisk samarbejde med og viden om de nordatlantiske lande i Danmark. Den usædvanligt fine og anmelderhyldede film sætter barren højt for de kommende Norddok-film.

Skál blev et festivalhit på årets CPH:DOX, og i september vandt den New Nordic Voice-prisen på Nordisk Panorama 2021, og vi ser frem til at vise og fejre den i samarbejde med Det færøske filminstitut, Filmshúsið, og Færøernes Repræsentation.

Vi ser også frem til at præsentere den nye færøske spillefilm *111 good days* (*111 góðir dagar*), der udfolder en sorthumoristisk beretning om en døgenigt, som konfronteres med det voksenliv og

ansvar, han så tydeligt foragter. Filmen er instrueret af Trygvi Danielsen (aka Silvrdrongur), der også kendes som poet og rapper – og som desuden medvirker i filmen *Skál*.

Inspireret af de færøske hoymatbit-koncerter, hvor musikere inviterer publikum til små koncerter hjemme i deres egne stuer, afholder vi desuden i år en intimkoncert i vores filmsal – med ingen ringere end Færøernes nyeste stjerneskud, Greta Svabo Bech.

Du kan også opleve Færøerne i vores serie *Rigsfællesskabet på film*, og så kan du møde filminstruktør Andrias Høgenni og se tre af sidste års bedste færøske kortfilm, når vi i samarbejde med Copenhagen Short Film festival præsenterer særrangementet *Nordatlantiske Kortfilmsperler*.

Fredag 1. okt kl. 20

SKÅL / SKÅL

I samarbejde med Færøernes Repræsentation og Filmshúsið fejrer vi den anmelderhyldede dokumentarfilm. Mød instruktørerne Cecilie Debell og Maria Tórgarð og nyd et glas bobler efter visningen.

21-årige Dania, der er opvokset i en kristen menighed, er lige flyttet til Tórshavn og blevet kæreste med Trygvi. Han er rapper og poet (aka Silvurdrongur) og skriver om menneskets skyggesider. Selv skriver Dania også digte, og det resulterer i digtsamlingen Skål om det dobbeltliv, hun lever i de kristne rammer, som hun ikke ønsker at forlade, men i stedet at forny.

Maria Tórgarð og Cecilie Debells usædvanligt fine dokumentarfilm formår at sammensætte og skabe dialog mellem modsætninger, imens den skildrer den langt fra altid lige nemme søgen efter identitet, accept og kærlighed.

FILMFEJRING

Filmen var et anmelderhyldet festivalhit på CPH:DOX og vandt New Nordic Voice-prisen på Nordisk Panorama 2021, og vi ser frem til at fejre den. Den norddok-støttede film introduceres af Tina i Dali Wagner, leder af Det færøske filminstitut (Filmshúsið). Efter visningen drøftes filmen med Maria Tórgarð og Cecilie Debell, hvorefter Færøernes Repræsentation byder på en forfriskning.

Arrangementet

Filmen (75 min.) har danske tekster. Arrangementet (inkl. intro og samtale) varer ca. 105 min.

Instruktion Cecilie Debell, Maria Tórgarð

Fotografer Cecilie Debell, Troels Rasmus Jensen, Rógvi Rasmussen, Maria Tórgarð, Jens Jákup Hansen

Producer Heidi Kim Andersen

Co-producer Jon Hammer

Executive producer Helle Faber

Klipper Rebekka Lønqvist

Lyd Kasper Janus Rasmussen, Jacques Pedersen

Komponist Ólavur Jákupsson

Lørdag 2. okt kl. 17 og søndag 3. okt kl. 14

111 GOOD DAYS / 111 GÓÐIR DAGAR

Ny færøsk spillefilm tegner sorthumoristisk portræt af en ung døgenigt, der konfronteres med voksenlivet. Mød instruktør Trygvi Danielsen efter visningen.

Teitur er i begyndelsen af 20'erne, bor i Tórshavn og lever mest af alt for weekendens eskapistiske rus og flygtige bekendtskaber. Tilfældighederne vil, at han bliver ved med at støde ind i Baldur, en arbejdssøgende wannabe-prædikant, og gradvis må de erkende, at de er knyttet sammen af en højere magt, som de ikke selv helt forstår.

Trygvi Danielsens spillefilmsdebut er en sorthumoristisk og episodisk beretning, der leger med filmsproget. Og gennem fire kapitler skildrer den en ung mand, der konfronteres med det voksenliv og ansvar, han foragter – og som han enten fortsat kan flygte fra eller tage på sig.

Arrangementet
Filmen (91 min.) har engelske tekster.
Arrangementet (inkl.
instruktørsamtale) varer ca. 110 min.

Fredag 8. okt. kl. 20.30

GRETA SVABO BECH

Oplev Færøernes nye stjernesrud ved en særlig intimkoncert under Nordatlantiske Filmdage 2021.

Den Grammy-nominerede singer-songwriter har arbejdet sammen med bl.a. Cher, deadmau5 og Ludovico Einaudi, og hun har aldrig været bange for at udforske diversiteten i sit originale lydbillede. Hun har ikke bare hentet inspiration, men også siden barndommen boet i flere lande i Asien og Europa og taget en musikuddannelse ved universitetet i London.

Sidste år vendte hun imidlertid hjem til Færøerne og fik etableret et hjem med studie i Miðvágur, hvor hun skriver sange og er i tæt kontakt med den natur, hun elsker. Her fik hun også besøg af Kronprins Frederik, der talte med hende og oplevede hende spille i DR-dokumentaren *Kongehuset på Færøerne*, som vi viser dagen efter hendes koncert.

Hverdagens magi

I marts udgav Greta den forførende single *Breathe*, der blev ledsaget af en live-video, som hun indspillede hjemme i sit soveværelse med udsigt til den ofte drømmeagtige færøske natur. Og alt imens *Breathe* er blandt hendes mest intime sange til dato, er hun i stand til at skabe en atmosfære af intimitet i enhver sang, når hun bruger den til at afdække styrken i det sårbare, skønheden i det ufuldkomne og magien i det hverdagslige.

Vi ser frem til at præsentere Greta Svabo Bech ved en enestående intimkoncert i unikke rammer, hvor hun kan udfolde sine magiske sange.

Oplev også Greta Svabo Bech i dokumentaren 'Kongehuset på Færøerne', som vi viser lørdag den 9. okt. kl. 17, hvor hun også spiller en sang live ved visningen.

Lørdag 9. okt kl. 14

NORDATLANTISKE KORTFILMPERLER

I samarbejde med Copenhagen Short Film Festival viser vi et udvalg af kortfilm og sætter fokus på udviklingen i grønlandsk og færøsk film. Mød Bill Bering, Inuk Jørgensen og Andrias Høgenni.

Både Færøerne og Grønland har tiltrukket udenlandske film-skabere gennem hele filmhistorien. Og i de sidste par årtier har en egen filmproduktion været i rivende udvikling og bragt både færøske og grønlandske film ud til alverdens festivaler.

Vi viser et udvalg af de bedste færøske og grønlandske kortfilm fra sidste års program, og de byder på alt fra poetisk dokumentarisme og klimakamp til skæve og sorthumoristiske beretninger fra både en svunden fortid og en højaktuel nutid.

KOFTILM OG SAMTALER

Udvalget består af de grønlandske titler *Snow* (Nivi Pedersen), *Home* og *Hedtoft* (begge af Inuk Jørgensen) og de færøske titler: *The Grandmother* (Júlia í Kálvalið), *Brother Troll* (Gudmund Helmsdal) og *No ill will* (Andrias Høgenni).

Kortfilmene og den generelle udvikling præsenteres og drøftes undervejs af Birgir Thor Møller (Nordatlantiske Filmdage), Bill Bering (Nuuk International Film Festival), den grønlandske instruktør Inuk Jørgensen og færøske Andrias Høgenni.

Arrangementet varer 120 min.

De seks udvalgte film blev alle vist under Nordatlantiske Filmdage 2020. Vi ser frem til at præsentere nye kortfilm i 2022 og tilbyder her vores publikum mulighed for at se de bedste titler fra i fjor i samarbejde med Copenhagen Short Film Festival 2021.

Tirsdag 5. okt kl. 20

AQUARELA

Særvisning af Victor Kossakovskys storslåede dokumentarfilm *Aquarela*. Producer Emile Hertling Péronard fortæller om optagelserne af filmens grønlandske scener.

Stille hav, uroligt hav, oprørt hav, voldsomt hav. Og isbjerger, vandfald, orkaner og sne. Vandet kommer i mange former, og det har den russiske mesterinstruktør Viktor Kossakovsky sat sig for at undersøge. Resultatet er et lige så mageløst som storslået billedværk, der tager publikum på en filmisk rejse gennem vandets transformative skønhed og rå kraft, alt imens en lige så spektakulær lydside (stort set uden dialog) underbygger oplevelsen.

Filmen bevæger sig fra de usikre frosne farvande i Ruslands Bajkalsø til Miami midt i orkanen Irma's hærgen og til Grønlands kælvende gletsjere. Her er ingen forklaringer, blot stærke billeder, der taler for sig selv og unægteligt minder os om, at vi mennesker på ingen måde kan styre den voldsomme kraft og lunefulde vilje, der lurer i klodens mest dyrebare element, vandet.

Arrangementet
Filmen (86 min.) har engelske tekster (og kun lidt dialog).
Arrangementet (inkl. intro og samtale) varer ca. 110 min.

Under sidste års festival kunne vi desværre ikke få plads til en ekstravisning af *Aquarela* og lovede i stedet at vise den igen i 2021. Det gør vi, og heldigvis kan filmens grønlandske co-producer fra Anorak Film, Emile Hertling Péronard, stille op igen og fortælle om tilblivelsen af filmens unikke optagelser fra Grønland, som han var med til at forberede og gennemføre.

(foto: Stine Heilmann).

FILMFESTIVAL I PAKHUS

Gennem hele filmhistorien har Færøerne, Grønland og Island tiltrukket udenlandske filmmagere. Siden oprettelsen af en islandsk filmfond i 1979 har Island imidlertid opbygget en egen filmindustri, der producerer et bredt udvalg af film, der gør det bemærkelsesværdigt godt. Og selvom både den færøske og grønlandske filmproduktion har noget færre år bag sig, så har et støt stigende antal grønlandske og færøske filminstruktører markeret sig med originale film, både nationalt og internationalt.

For femte år i træk sætter vi fokus på den udvikling og præsenterer nye film og filmhistoriske milepæle, der alle drøftes af instruktører og andre fagfolk.

Vi har dog vist film på Nordatlantens Brygge i flere år end som så. I 2006 afholdt vi vores første Biodage, og siden dengang har vi vist langt over 200 filmtitler, hvoraf broderparten ikke har været vist i Danmark før. Derudover har vi fået besøg af både unge og erfarne instruktører, der har drøftet deres film med publikum.

I samme tidsrum er den digitale filmteknik blevet bedre og mere udbredt. Det har ikke blot sat sit præg på landenes voksende filmproduktion, men også på kvaliteten af visningerne i det historiske pakhus, som er en unik oplevelse i sig selv.

Derfor præsenterede vi i 2017 den nye filmfestival Nordatlantiske Filmdage, der med et mere omfattende program både tilgodeser den tiltagende filmproduktion i Nordatlanten og den lige så tiltagende publikumsinteresse. Og det er vores ambition, at festivalen i mange år fremover skal danne en unik ramme om unikke filmoplevelser fra det høje nord.

I år må Nordatlantiske Filmdage afholdes i efteråret (pga. corona-nedlukningen i vinters), men til næste år vender festivalen tilbage til sin sædvanlige måned og afholdes i begyndelsen af marts. Hold dig opdateret på nordatlantens.dk

Birgir Thor Møller

Victor Kossakovskys under optagelserne af Aquarela (foto: Charlotte Hailstone)

HVOR ER GRØNLAND?

Nu er det ikke, fordi der ikke er grønlandske film i årets program. Der er både stærke dokumentarfilm og kortfilm i serien *Rigsfællesskabet på film* og ved vores særarrangement *Nordatlantiske kortfilmperler*, som vi afholder i samarbejde med Copenhagen Short Film Festival.

Som vi lovede sidste år, så er der også ekstravisning af Victor Kossakovskys storslåede dokumentarfilm *Aquarela*, hvor Emile Hertling Péronard kommer og fortæller om filmens bjergtagende optagelser fra Grønland.

Til gengæld er der ikke mange helt nye film i 2021-programmet, bortset fra Inuk Jørgensens mangfoldigt prisbelønnede kortfilm *In the Shadow of the Tugtupite*. Og det kan undre vores altid opmærksomme og engagerede publikum.

Arktisk 2022

Sagen er i al sin enkelhed, at vi arbejder på et stærkt arktisk tema til næste års Nordatlantiske

Filmdage, hvor vi også vender tilbage til vores sædvanlige festivalmåned, marts. I marts vil vi præsentere en perlerække af de nyeste film fra Grønland i årets hovedserie, som vi udvikler i samarbejde med bl.a. Nuuk International Film Festival og brancheorganisationen Film.gl.

Savner du imidlertid grønlandske filmoplevelser her og nu, så samarbejder vi dette efterår med Cinemateket i København om to grønlandske filmserier, der byder på de bedste titler, som vi har vist i de forgangne år. Deriblandt Otto Rosings komedie *Krudt og kugler*, Pipaluk Jørgensens drama *Anori* og Nivi Pedersens stærke dokumentar *Lykken skræmmer mig ikke længere*.

I vores festivalprogram på Nordatlantens Brygge kan du som nævnt se flere stærke titler, bl.a. *Sumé - lyden af revolution og Kampen om Grønland*. Så fortvivl ej, der er både film fra Grønland i dette års program – og der er en spændende samling nye film på vej i 2022.

NORDATLANTISKE FILMDAGE

30. SEPT—10. OKT 2021

Tors 30. sept kl. 20

ECHO

Islandsk film sætter det moderne liv under lup

Fre 1. okt kl. 20

SKÅL

Anmelderhyldet dokumentar fra Færøerne

Lør 2. okt kl. 14

VIRGIN MOUNTAIN

Mesterlig og bittersød islandsk outsiderfilm

Lør 2. okt kl. 17 & søn. 3. okt kl. 14

111 GOOD DAYS

Sorthumoristisk episodefilm fra Tórshavn

Søn 3. okt kl. 17

KAMPEN OM GRØNLAND

Stærk dokumentar om nutidige fremtidsvisioner

Man 4. okt kl. 20

EN HVID, HVID DAG

Eminent islandsk film om indestængte følelser

Tir 5. okt kl. 20

AQUARELA

Victor Kossakovskys storslåede dokumentarfilm

Ons 6. okt kl. 16.45

EITHER WAY

Underfundig filmperle fra Islands krogede veje

Ons 6. okt kl. 20

FÆRØERNE.DK

Dok om årtusindeskiftets selvstændighedskamp

Tors 7. okt kl. 20

THE DEPOSIT

Tankevækkende integrationsdrama fra Reykjavik

Fre 8. okt kl. 20.30

GRETA SVABO BECH

Intimkoncert med den færøske sangerinde

Lør 9. okt kl. 14

KORTFILMPERLER (GL/FO)

Med fokus på grønlandske og færøske kortfilm

Lør 9. okt kl. 17

KONGEHUSET PÅ FÆRØERNE

Tv-dokumentar og debat med folkene bag den

Søn 10. okt kl. 14

SUMÉ + IN THE SHADOW OF THE TUGTUPITE

Når film og musik formulerer selvstændighed

Søn 10. okt kl 17

KVINDE PÅ KRIGSSTIEN

Original islandsk film om kvinde i klimakamp

Søn 10. okt kl. 20

LAST AND FIRST MEN

Jóhann Jóhannssons posthume filmværk